

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

De quibusdam capitulis Hilarii obscuris, quibus carne Christi dolores
passionis submoueri videntur. G

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

firmos in se præsignas Dñs ait, Pater, si fieri potest, transeat à me calix iste. Non n. vere timebat Dñs pati, tertia die resurrecturus, cum arderet Paulus dissolui & esse cū Christo. Iste gaudet coronand⁹, & tristis est Dñs coronaturus? Ecce hic videtur tristitiam & timorē à Christo remouere. Cōtinuo a. *Phil. 1. d. Ibid. paulo inferius. Marc. 14. d.* subiunxit. Sed tristitiam sic assumpsit quomodo carnē. Fuit n. tristis, sicut Euangelium dicit. Si n. tristis non fuit, cum Euangelista dicat. Tristis est anima mea, &c. ergo & quando dicit, Dormiuit Iesus, nō dormiuit: vel quando dicit manducasse, nō manducauit: & ita nihil sanū relinquitur, vt dicatur etiā corpus non erat verum. Quicquid ergo de illo scriptū est, verū est, & factū est. Ergo tristis fuit: sed volūtate tristitiā suscepit veram quō voluntate carnē veram. Aperte noscitur eundem sibi in his verbis cōtradecere, nisi varias dictōrū discerneret causas: ex quibus intelligentiā verborum assumenda est. Si enim discernatur intelligentiæ causa prædictorum verborū, nihil occurrit contradictionis. De quibusdam Hilarij capitulis valde obscuris, quæ videntur communis sententiæ obuiare. C

Veruntamē magis mouet ac difficiliorem afferunt quæstionē verba Hilarij, quibus videtur tradere ictus & vulnera & huiusmodi, sic in Christum incidisse, vt passionis dolorē non incuterent: sicut telum tactum per aquam vel ignē vel aera, ea facit quæ & cum trahitur per corpora animata, quæ perforat & cōpungit: non tamen dolorē ingerit, quia nō sunt illę res doloris capaces. Ita & corpus Christi sine sensu pœnæ vim pœnæ excepisse dicit: quia sicut corpus nostrum nō habet talem naturam, vt valeat calcare vndas: ita corpus Christi dicit non habuisse naturam nostri doloris, quia non habuit naturā ad dolēdum. Ait enim sic in 10. li. de Trin. Vnigenitus Deus hominem verum secundum similitudinem nostri hominis, non deficiens à se

Hilarius inter principium & medium libro 10 Hilarij.

Deo assumpti. In quo quamuis aut etus incideret, aut vulnus descenderet, aut nodi cōcurrerent, aut suspensio eleuaret, afferrent quidem hæc impetuum passionis, non tamen passionis dolorē inferrent: vt telum aliquod aquā perforans, vel ignem cōpungens, vel aera vulnerans, omnes quidē hæc passiones naturę suę infert vt perforet, vt cōpungat, vt vulneret: sed naturam suam in hæc passio illata non retinet, dum in natura non est vel aquā forari, vel pungi ignē, vel aera vulnerari: quamuis natura teli sit & vulnerare, & cōpungere, & forare. Passus quidem Christus est dum cæditur, dum suspēditur, dum moritur: sed in corpus irruens passio, nec non fuit passio, non tamen naturā passionis exercuit, dū & pœnali ministerio pœna defauit, & virtus corporis sine sensu pœnæ vim pœnæ in se desuientis excepit: Habuit sane illud dominicum corpus doloris nostrę naturā, si corpus nostrum id naturę habet, vt calcet undas, & fluctus desuper eat, nec clausæ domus obstaculis arceatur: At vero si dominici corporis solum ista natura sic vt feratur in humidis, & sistat in liquidis, & structa transcurrat: quid per naturam humani corporis carnē ex Sp. S. conceptam iudicamus? Caro illa de cælis est, & homo ille de Deo est, habens ad patiendū corpus: & passus est sed naturā non habens ad dolendum. Idē in eodē. Videamus an ille passionis ordo infirmitatē in Domino doloris permittat intelligi, dilatis n. causis ex quibus metū Domino hæresis ascribit, res ipsas vt gestæ sunt conferamus. Necn. fieri potest, vt timor eius significetur in verbis, cuius fiducia continuatur in factis. Timuisse ergo hæretico passionē viderur. Sed ob ignorantia huius errorem Petrus & Sathanas & scandalum est. An ne timuit mori, qui armatis obuius prodiit? & in corpore eius infirmitas fuit, ad cuius occursum cōsternata persequētium agmina supina-

Ibidem paulo inferius.

*Ibid. ferè continuo
Matt. 16. d*

Ioan. 18. a

supinatis corporibus cōciderant? Quam ergo infirmitatem dominatam huius corporis credis, cuius tantā habuit natura virtutem? Sed fortē dolore vulnerum timuit. Quē rogo ò tu dominicę infirmitatis assertor? penetrantis carnē clavi habuit terrorem, qui excisam aurē solo restituit attactu? Producens hæc aut manus, clauum dolet: & sentit vulnus, qui alteri dolorem vulneris non reliquit? Pungendę carnis metu tristis est, cuius in attactu caro post eadem sanatur. Idē. Collatis ergo dictorum gestorumq; virtutibus demonstrari non est ambiguum, in natura corporis eius infirmitatem corporeę naturę non fuisse: & passiōē illam licet corpori illata sit, nō tamen naturam dolendi corpori intulisse: qā licet forma corporis nostri esset in Domino, non tamē vitiosę infirmitatis nostrę forma erat in corpore, quod ex conceptu Spir. S. virgo progeniuit. Audisti lector verba Hilar. quib; dolorem excludere videtur. Sed si excussa sensus & impietatis hebetudine, præmissis diligenter intendas atq; ipsius scripturę circumstantiam inspicias, dictorum rationē atq; virtutē percipere uterq; poteris: & intelligentiam arguere non attētabis. Intelligitur n. ea ratione dixisse dolorē passionis in Christum nō incidisse, & virtutē corporis Christi ibi excepisse vim pœnæ sine sensu pœnæ: quia doloris causam & meritum in se non habuit. Quod videtur notasse vbi ait, Nō habens naturam ad dolendum. Et ideo non iudicanda est caro illius secundum naturam corporis: nec in eō etiam Dñm habuit passio: etiā non habuit naturā ad timendum vel tristandum, quia nō habuit talem naturam, in qua esset causa timoris vel tristitię. Ita necessitas timendi non fuit in eo, sicut est in nobis. Nec natura doloris fuit in eo, sicut est in nobis. Tristitiam tamen in eo fuisse consequente: asserit, sed causam eius excitisse, non suam mortē,

*Hilar. eodē
lib. 10 paulo
inferius.*

*Hil lib. 10.
paulo inferius
ad præcedentia.*

*Ibid paulo
inferius.*

sed defectum Petri, & aliorum Apostolorū. Dicitur n. Christum non propter mortē, sed vsq; ad mortē tristem fuisse. his verbis. Interrogo quid sit Christum tristem esse vsq; ad mortem, & tristem esse propter mortem? Non n. eiusdem significationis est, tristem esse propter mortem, & vsque ad mortem. Quia ubi propter mortem tristitia est, illic mors causa tristitiæ est: Vbi vero tristitia vsq; ad mortē est, mors non tristitiæ est causa, sed finis. A Deo autem non propter mortem suscepta est tristitia, ut sit destituta per mortem. Non ergo tristis est, sed illis qui in scandalo per infirmitatem carnis erant futuri: quos monet orare, ne inducantur in tentationē: qui ante polliciti erant se non scandalizari.

AN IN CHRISTO FVERIT NECESSITAS
Patiendi & moriendi, quæ est defectus generalis.

D I S T I N C T. X V I. A

*Quomodo
verbi seu
Christi in-
carnatio or-
dinatur ad
nostram re-
demptionē,
quātum ad
passionem
doloris in
speciali.*

Hic oritur quæstio ex prædictis ducens originē. Dicitur est n. supra, quod Christus in se nostros defectus suscepit, præter peccatum. Est autē hominis quidam generalis defectus, quia peccatū non est, sc. necessitas patiendi vel moriendi. Vnde corpus nostrum non tantum mortale, sed etiam mortuum dicitur. quia non tantum aptitudinem moriendi, sed etiam necessitatē habet. Ideo quæritur, vtrum necessitas talis in Christi carne fuerit? De aptitudine n. moriendi, quod in eo fuerit, ambiguum nō est: quæ etiā ante peccatum in homine fuit, quādo aliquis in eo nō fuit defectus, nec ergo mortalitas illa tunc in eo fuit defectus. quia natura ei erat. Vnde etiam quidam talē mortalitatē in nobis non esse defectum, nō improbe tradunt, sed necessitatem moriendi vel patiendi: quæ etiā mortalitas dicitur vel passibilitas. Dicitur n. homo nunc passibilis vel mortalis, non modo ppter aptitudinē, sed etiam propter necessitatē. Sed nūquid hic defectus fuit in Christi carne? Anima quoq; eius